

අභාගන්‍යයට කර ගැසූ පළමු නිල රැජින

මෙරට සංස්කෘතික ක්ෂේත්‍රය තුළ නිලධාරී වශයෙන්ද අභ්‍යන්තර හා සාමාජික වශයෙන්ද, රැක්මණී දේවී නමැති කලාකාරී සම්බන්ධයෙන් මෙරට ජනතාව තුළ පවතින්නේ අසමසම ප්‍රතිරෝපයකි. පහසු පස් වසරක් වූ ඇගේ ජීවිත කාලයෙන් පුරා හිස් පස් වසරක් මුළුල්ලේම ස්වකීය අපූර්ව ගායන ශෛලියෙන් හා රංග රටාවෙන් මුළු මහත් ජනතාවක්ම පිනවීමට හරිම ප්‍රතිභාවකින් යුක්තවීම යටේත් ප්‍රතිරෝපය හොඳි නැවීම කෙරෙහි ඉවහල් විය.

වයස දහතුනේ දී පමණ එච්.ඩබ්.රජසිංහ සමඟ 'සිරිමුද්දි ගගා විහාරේ' ගීතය ගයමින් ගායිකාවක ලෙස ප්‍රථමවරට සිය අපූර්ව කට හඬ අවදි කළ රැක්මණී අනතුරුව ගායිකාවක වශයෙන්ද ග්‍රාමපොත් ශි ග්‍රහය ද, වේදිකා නිලධාරී වශයෙන් මිනර්වා ග්‍රහය ද පසු කලමින් 1947 දී ප්‍රථම සිංහල කථා නාද ව්‍යුහයට වූ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' තුළින් අපේ සිතමාවේ මුල් ග්‍රහයට ද දායක වූවා ය. එතෙක් පටන් හිස් වසරක් මුළුල්ලේ ඇගේ රංගන දායකත්වය ලැබූ සිංහල ව්‍යුහයට ප්‍රමාණය අනූවක් විය. එහිනුත් පුරා එහි වසරක් හිස්කේ ඇය ඊදි තිරයෙහි 'අරමණී' පෙම්වරියක ලෙස දස වසරක් තුළ මවක ලෙස ද ප්‍රේක්ෂක හදවත් අරක් හත්තය.

මිනර්වා නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය අනුව දකුණු ඉන්දියාවේ මදුරාසියේ විනාශාරචල උපත ලැබූ ලාංකේය සිනමාවට ස්වකීය ජන්මයෙන් එරැම කරගත් අභව්‍ය ස්වරූපයෙන් බැහැරවීමට දිගු කලක් ගත වූ අතර එතෙක් විනාශාරචල නමින් සෙලෝලයිඩ් පටවලට නැංවුණු අද්භූත පුවත්වල ආ 'ප්‍රේම රාජිනියන්' ගේ චරිතවලට පණ දීමේ අභාගන්‍යයට කර ගසන්නට සිදුවූයේ රැක්මණීට ය. එකල සමස්ත සංස්කෘතික නිර්මාණය තුළ බලපැවැත්වුණු හැනැහිය පිලිබඳ මිනකා සංකල්ප මුර්තිමත් කරවමින් විනාශාරචල ප්‍රධාන චරිත බවට පත්වුණු 'රජිනිය' 'උතුම් ස්ත්‍රීන්' හා 'පාපනර ස්ත්‍රීන්' මැවීමේ අභාගන්‍යයට කර ගසන්නට වූයේ රැක්මණීට සිදුවූයේ ගීත කියමින් කඬා වැලපෙන්නට ය.ජීවිතයේ කිසි දිනෙක පෙම්වරියකගේ මුවට නොනැගෙන සංවාද පුනරුච්චාරණය කරන්නට ය.රැක්මණීට එසේ පුනරුච්චාරණය කරන්නට සිදු වූ සංවාද, කෙබඳු දැයි පිරික්සීම සඳහා 'කඩවුණු පොරොන්දුව', විනාශාරචල රංජනී ගේ චරිතයට පණ දුන් ඇගේ මුවට නැංවුණු එක් සංවාදයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමු.

'සැමියන්' ආශ්‍රය නමැති රසවත් මුද්‍රිත පාඨය ප්‍රථම වරට පාඨය කළේදැයි හැදෑරූ නමැති පාත්‍රයෙන් පමණකි. ඉතිං එම පාත්‍රයට පසින් ගසා මගේ පියාගේ සොහොන් ගේ සිපාවාර කර වූ පොරොන්දුව ඉස්ම නොකළොත් ඇත්තෙන්ම මේ අභාගන්‍යයේ මුළු පැවරීමක් ගේකය නමැති අත්ධාරයේ ගිලී යයි. මල් ප්‍රබෝධි නොවේ. වන්දනා හා තාරකාවෝ ගේකය නමැති කවි වලාකුළින් වැසී යයි.'

මෙබඳු ප්‍රේමලාප ඇද බාමින්, දුකේදුක් සැපේදුක්, ගී ගයමින් සැරසෙන්නට වූ රැක්මණී දේවියට සැබවින්ම රංගනය පිලිබඳ ඇ තුළ පැවැති නිපුණත්වය නිසිලෙස උරතා බැලීමේ අවස්ථාව අත්වී විය. මෙසේ සිනමාවේ මුල් ග්‍රහය තුළ පැවති පසුගාමී තත්ත්වය හමුවේ අත්හැරී විසිදා පියාබා ගත නොහැකි සිරිල්ලියක සේ සිරිගාමි සිරි රැක්මණී කාලයක් සමඟ විසපන් වූයෙන් කවි දරුවන් පෙම්වරියක ලෙස පෙති සිරිමේ වරම අගයක් වූයේ ය. මේ වනවිට ලාංකේය සිනමාව හැම අතින්ම හැදුණු වැඩුණු දරුවකු බවට පත්වී සිටිය ද රැක්මණීගේ නිසි වල ලබන්නට කවි සිනමාවේ පුරෝගාමීන්ට පවා නොහැකි විය. කාලයක් සමඟ විසපන් සිරි ඇ ඉන්පසු සිනමාවේ මව ලෙස ගලින් සිරිකාරකය වූවා ය.මේ ආකාරයෙන් රැක්මණී මග යන තුරුම ඇයට ස්වකීය රංග කළමනාකරණය නිසිවල ලබා ගත නොහැකි විය.

රැක්මණී දේවිය පිළිබඳ අසමසම ප්‍රතිරෝපයක් ජනතාව තුළ ඇති වී තිබීම කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධාන සාධකය, ගායිකාවක වශයෙන් ඇය පළ කළ අප්‍රමාණ ප්‍රතිභාව යයි මම සිතමි. අභ්‍යන්තර පෙව්දි කටහඬක් හා ස්වාධීන ගායන ශෛලියක් ඇ සතුවිය. රැක්මණීට බොහෝ විට ගායනා සිරිමේ සිදුවූයේ හිස්ද හා දුටු ගී කනුවකට අනුව ලියවුණු අනුකාරකවාදී, භාවනිකය ප්‍රේමලාප රැගත් ගීත වුව ද ඇගේ සුමුදුර හඬ සහභාගය ඇද බැඳ තබා ගන්නට හරිම සමත් විය. ඇගේ සැම ගීතයක්ම යටින් දිව ගත සිටියේ ගේකි රාවය ඇගේ ආධිපත්යයේ වැලපිල්ලක් බඳු ය. ඇගේ ගායන ශෛලිය තුළ පැවැති සුචිතේත්වය ද එයයි. ගායනය පිලිබඳව හා සංගීතය පිලිබඳව කිසියම් ශාස්ත්‍රීය හැදෑරීමක් සිරිමේ පරිසරයක් ඇ වටා පැවැතිවූ නම් ඇය අත්හැරුවාහින සිරිමේට ලක්විය හැකිව තිබූ සිලිපිටතම ගායිකාවක විමේ භාගය ලබන්නට ඉඩ තිබුණු බව මෙරට ප්‍රවීණ සංගීතඥයන්ගේ පොදු මතයයි.

ආචාර්ය ජයදේව උයන්ගොඩ සඳහන් කරන පරිදි 'ගායිකාවක වශයෙන් ඇ හිතේජනක කළේ ආනන්ද සමරකෝන් ග්‍රහයට අතර මැද තිබුණු එක්තරා අතර මැද සහ පරිහාසී ග්‍රහයයි. ඇ වේදිකා භාර්යයට පිවිසියේ සිංහල වේදිකා භාර්යය නිසිදු කලාත්මක ගුණාංගින් හෝ ස්වාධීන විචාරකවකින් හෝ සොර වූ 'සම්ප්‍රදායකර' යටත්ව තිබුණු අවධියකදී ය.විනාශාරචල වශයෙන් ඇ සිරිමේ විනාශාරචල කර්මාන්තයේ පුරෝගාමීන් ලෙස සැලකිය හැකි කමුදු විනාශාරචල කලාව ගැන කිසිවක් දැන නොසිටි පුද්ගලයන් පිරිසක් අතරය.'

මේ අනුව බලපෑ කල රැක්මණී දේවී නමැති කලාකාරීව ස්වකීය අපූර්ව ප්‍රතිභාවන්ගෙන් නිසි වල ලබන්නට නොහැකිවීම කෙරෙහි ඇය ගායකයට හා රංගනයට එක් වූ අවදිය තුළ පැවති පසුගාමී තත්ත්වය මුලිකව බලපෑ බව පැහැදිලිය.ඇගේ වශයෙන්මරැක්මණී මේ තත්වය පිළිබඳව සියළුම අවබෝධයකින් පසුව ආකාරය 'මගේ ජීවිත විත්ති' මැගෙන් 1955 දී 'ඉරිදා ලංකාදීප' පත්‍රයට කොටස් වශයෙන් පළ වූ ඇගේ ආත්ම කථනය දෙසි දෙයි.නමුත් ජේතිකයක තත්ත්වයන් විසින්ම රැක්මණී දේවිය නමැති කලාකාරීව ඊ ග්‍රහයේ සිරිකාරකය සොර නිමිම නිසා ඊට අභ්‍යන්තර සිරිමේ හැකියාවක් ඇය සතු නොවීය. එවැනි අභියෝගයක් එල්ල කළ හැකි අන්දමේ පෘතුල දැනුමක් හා විහාරද භාවයක් රැක්මණී දේවී වැනි සාමාන්‍ය කලාකාරීකයන්ගේ අප කෙසේ නම් බලාපොරොත්තු වෙමු ද?

කෙසේ වෙතත් හමා කලා දවසට පිලිගත් අවදිය තුළ පැවති පසුගාමී මතවාදයන් අඛවා ගායිකාවක හා නිලිකය වශයෙන් හැකි සිරිම සඳහා රැක්මණී දේවී කුදකලාවට වුව ද කළ අරගලය නොහොන කළ නොහැකිය. ආගමි ජාතිය හා සහජත්වය වැනි මෙවැනි ආශ්‍රිත මගින් එකල අධිරාජ්‍ය විරෝධී අරගලය නොහැකි පුද්ගලයන් විසින් ඇති කරන ලද තත්ත්වයන් තුළ භාගන්‍ය හා රංගනය සිදුකරන්නට නිසා දෙක අධිම ග්‍රහාවක් විය. ඊ අනුව එකල භාවිතව සිටි චරිතවලට පවා පණ දුන්නේ පුරුෂයන්ය. මේ සම්ප්‍රදාය සුඛ විසුඛ කරමින් හැකි සිරි රැක්මණී ඊ තුළින් කළ අභියෝගය නිසිදක ලෙස කාර්තව්‍යව වේදිකාවේ හා සිනමාවේ සැරියැරවීමේ වරම් ලබා දුමක් විය.ඇද අපේ නිලිකය විසින් තුන්වන විදුන්නේ එදා රැක්මණී දේවී නමැති පුරෝගාමී නිලික විසින් නොගොනුත් හිත්දා අපහසු මැද ඉතාමත් දුකේ ගොළි පෙහෙළි කළ මහලු ප්‍රතිඵලයි.

KP
ගේ කොලම

පසුගිය කාලේ උත්සව සිටුවක් තරඟයට වශේය. ඊටට පසුගිය සපයන්නට බොහෝ දෙනා පොරොන්දුව. මෙහිද කළ දේට වඩා විවෘත කරන උත්සව නොද කොද පෙරේමේ සිටුණු ගිණය. මිලිපෙට්ට ඇවිදීමට හැදෑ ගැන විවෘත කරන්නට ලත් 276 වියදම් සිරිමට හරම් පසුගිය රජය මාර ආකල්ප රජයක් විය. වර්ග හදලා ඉවර වූයේ නැත. ඊත් විවෘත කළේය, විදුලිම සෝටි ගණනකින් වින්තරව උපද්‍රවී කරන්නට සියන්ගේ මේ උළෙලටයි. ඉල්ලුම ඉතා ඉහලය, ලබයි 2000 ක් ඉල්ලයි. කවි කවින් විවිධ දේ ඉල්ලයි. වන්න ගලු මේ රටේ වර්තමාන සම්ප්‍රදාය ලෝකයට අරක් ගිය රටේ අභිමානය පිලිබඳ කළ අපූරු කලාකරුවන් අතර සුලබියෙකි. මිහුරු බිඳු වෙනුවෙන් මිලක් නිසම සිරිමේ කාර්තීය ගේකු ඉතා ඉහලින් සිටී.

වන්න දැලිකදේ ගැසීම

නැවුමට ලක් 150 ක් යයි සිතන නැවුමට වන්නගේ මිල වී සිටුවේ ලක් 68යි. ලක් 150 බිඳු ඉල්ලුවත් ඊ ගැන කරන සිරිමට කටවත් පුලුවන් කමක් නැත. ඊ බිඳු විසින් නොබිහි නගන අභිමානයේ මිල ගිණ එසේ මිහුරු සිරි හැකිය. මිලිපෙට්ටට කණසොසු ගන වරදටද සිරිමේ ගුණදමද?

එම මුදල වන්න ලබා ගන්නේ බලහත්කාරයන්ගේද. ඊ මුදලට එකක වන්නේ කවුරුදේ යන්න මෙහි සිමෙහ මුලික ප්‍රශ්නයයි. ඊ ප්‍රශ්නය සොයා බැලීමට වන්න සොමිසමට කැරවිය යුතුය. ඊ පිලිබඳව කර්මයක් නැත, නමුත් ඊ යැවින් මිලින්ගේ සිරිසිතාමය සොලොසා දැමීම සිදුවන්නේ නම් ඊ පිලිබඳව වගකීම ග්‍රන්ගේ කවුරුන්ද?

වන්න විදේවර්තන බොහෝ අයට උදව් කළේය.බොහෝ දෙනා බිඳු ගිණ පොරවල් වූයේ, බිඳු වෙනුවෙන් තම රෝක් මුක් පිටුවීමත් සදහාගේ කරගත් නැත. වන්න උරුම වෙහෙස හා විධියකදී පිලිබඳව බිඳුගේ ගුණ ඇය දන්නා බව මා සිතමි. මේ සරභන තබන්නේ වන්න ගැන නොවේ. රටේ සිරිසිමට අපමණ කටයුත්තක් කල නිර්මාණකරුවකු වෙනුවෙනි. මා වින්වන කරන මාධ්‍ය කටුවරද මීට වඩා වෙනස් විය යුතුය. දැන් දැන් මාධ්‍ය මෛතවන්නේ ආකල්ප රටය. ඊ ගනනාලයක් බිහිකර ගිණ වින්තර පුලුවනි. කාගේ හෝ සිරිසිතාමය විනය සිරිමට පොර ඊ ගැන දෙවරක් සිතා බැලීම අප කාගේ වගකීමය.